

'Regels over middelengebruik leiden al snel tot een kat- en muisspel. Misschien kunnen we het maar beter gewoon door de vingers zien?'

'Eén van mijn cliënten heeft veel vrienden die blowen. Ik weet niet of hij zelf blowt, maar denk wel dat dit bij hem tot problemen kan leiden. Ik wil hier graag met hem over praten, maar hoe?'

'Ik hoor jongeren vaak praten over drugs, maar weet er zelf eigenlijk niet zoveel van. Hoe moet ik dan met ze in gesprek gaan?'

Wilt u werken aan heldere afspraken over het omgaan met middelengebruik onder cliënten en medewerkers?

Open en Alert ondersteunt zorg- en welzijnsorganisaties bij een integrale aanpak van middelenpreventie.

Zorg- en welzijnsorganisaties hebben regelmatig te maken met cliënten die roken, alcohol drinken of drugs gebruiken. Dit middelengebruik kan reeds aanwezige problemen versterken of extra problemen veroorzaken. Het programma Open en Alert helpt om structureel beleid op te zetten en goede begeleiding aan deze cliënten te geven.

Open en Alert ondersteunt organisaties bij het voorkomen en tijdig signaleren van problemen rondom middelengebruik. Ook draagt het programma bij aan een goede samenwerking met verslavingszorg rond preventie en het behandelen van problematisch gebruik. Hierbij staan twee uitgangspunten centraal: een open houding én een alerte aanpak.

Open houding

Open en Alert stimuleert medewerkers in organisaties tot een open houding rondom middelengebruik. Zij krijgen kennis aangereikt over de risico's van middelengebruik bij hun doelgroep. Ook oefenen zij vaardigheden om middelengebruik bespreekbaar te maken. Door deze openheid worden eventuele problemen eerder zichtbaar.

Alerte aanpak

Tegelijkertijd stimuleert het programma tot een alerte aanpak van eventuele problemen met of door middelengebruik. Veel medewerkers vinden het lastig om te bepalen hoe zij om moeten gaan met middelengebruik, dit wordt ook wel handelingsverlegenheid genoemd. Door als organisatie aan de slag te gaan met Open en Alert krijgen medewerkers meer houvast en weten zij welke ondersteuning zij zelf kunnen bieden of naar wie zij kunnen doorverwijzen.

Open en Alert is een integrale aanpak en ondersteunt organisaties en de professionals die daar werken met drie pijlers: beleidsontwikkeling, deskundigheidsbevordering en samenwerking met verslavingszorg.

Pijler 1:

Beleidsontwikkeling

Het ontwikkelen van beleid gericht op middelenpreventie begint met een probleemanalyse. Wat is er bekend over het middelengebruik onder cliënten bij uw instelling? Wat zijn de risico's en problemen voor deze doelgroep? Waar lopen medewerkers tegenaan?

Vervolgens stellen directie en medewerkers gezamenlijk vast wat de wenselijke situatie is. In aansluiting op de missie en visie van uw eigen organisatie wordt er dan een visie op middelengebruik en middelenpreventie uitgewerkt. Als daarna de doelen helder zijn kunnen deze worden uitgewerkt in afspraken en protocollen.

Pijler 2:

Deskundigheidsbevordering

Bij Open en Alert hoort ook een aanbod voor deskundigheidsbevordering. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van online modules aangevuld met een training vanuit instellingen voor verslavingszorg. Ook kunnen medewerkers nog verder worden geschoold in motiverende gespreksvoering.

Pijler 3:

Samenwerking met verslavingszorg

Ten slotte is er de pijler samenwerking met verslavingszorg. Hierbij gaat het niet alleen om de hierboven genoemde ondersteuning en deskundigheidsbevordering, maar ook om nadere afspraken over verdere samenwerking. Bijvoorbeeld over de aanwezigheid van een preventiewerker op locatie, mogelijke consultatie bij specifieke casuïstiek of de toeleiding van cliënten naar de afdeling preventie of behandeling.

Wilt u meer weten over Open en Alert?

Kijk dan op

www.trimbos.nl/open-en-alert

Op onze website vindt u contactgegevens van de instellingen voor verslavingszorg die u kunnen begeleiden bij Open en Alert. Ook vindt u hier informatie over de e-learnings van Open en Alert.

Heeft u nog vragen?

Mail naar openenalert@trimbos.nl

Bezoek ook onze webwinkel voor de folderserie 'Goed om te weten over ...' met informatie over middelengebruik in eenvoudige taal.

www.trimbos.nl/webwinkel

